

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Alia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

qui in te manum miserit, si veritatem habuerit, nullam lesionem in te accipiat: & si mendacium habet, & iustitiam, appareat manus eius igne combusta, vt cognoscant omnes homines virtutem Domini nostri Iesu Christi, qui venturus est cum Spiritu sancto iudicare viuos & mortuos, & saculum per ignem, Amen.

Post hæc exuat eum vestimentis suis, & induat eum, vel eos vestimentis mundis de Ecclesia, id est, indumento de exorcista, aut de Diacono, & faciat eos vel eum osculari Euangelium & Crucem Christi, & aspergat super eos de aqua ipsa, & ipsi qui intraturi sunt ad Dei examen det illis omnibus bibere de ipsa aqua benedicta, cum autem dederit vnique dicat.

a Pant. ligna, ego ignes.

Hanc aquam dedi tibi (vel vobis) ad probationem hodie. Deinde imponatur igni a subter caldaria, & dicat Sacerdos has orationes, quando ipsa aqua calefcere coeperit.

In nomine S. Trinitatis, Deus Iudex iustus, fortis & patiens, qui es auctor & creator clemens & misericors, & iudicas aquarum, tu iudica qui iussisti rectum iudicium facere, & respicis super terram, & facis eam reme, Tu Deus Omnipotens, qui per aduentum vniuersi filij tui Domini nostri Iesu Christi mundum redemisti, qui per eius passionem genus humanum subuenisti, & saluasti: tu hanc aquam feruentem sanctificasti, qui tres pueros, id est, Sidrach, Misach, & Abdenago sub Rege Babylonu Nabuchodonosor in camino ignis accensa fornace saluasti, & illos per Angelum tuum eduxisti. Tu clementissime Dominator presta. vt si quis innocens ab huius culpa vel causa sui reputationis, homicidij, adulterij, latrocinij fuerit, & in hanc aquam manum

b for. culpe vel cause reputatione, vel

A miserit, saluam & illam inde educat, qui tres pueros supradictos & Susannam de falso crimine liberasti. Ita Domine Omnipotens, si culpabilis fuerit, & incrassante Diabolo cor obduratum; manum in huius tui elementi feruentis c miserit, tua veritas hoc declaret, vt in corpore manifestetur, & anima per poenitentiam saluetur, & si ex hoc scelere culpabilis fuerit, & per alicuius maleficij, aut per herbas, aut per Diabolicas incantationes hanc peccati sui culpam occultare voluerit, vel tuam iustitiam contaminare, vel violare se facere posse crediderit, magnifica tua dextera hoc malum euacuet, & omnium rei veritatem demonstrat, Per te clementissime Pater, qui viuus & regnas in Trinitate perfecta. Per omnia.

ALIA.

C O Remus. Deus qui beatam Susannam de falso crimine liberasti. Deus, qui beatam Teclam de respectu oculis liberasti, Deus, qui sanctum Damielē de lacu leonum liberasti, & tres pueros de camino ignis ardentis eripuisti, tu libera innocentes & consigna factores. Per Dominum nostrum.

Et qui manum mittit in aquam, ad ipsum examē dicat orationem Dominicam, & lignet se signaculo crucis, & feline deponatur ipsa aqua feruens desuper iuxta ignem, & iudex s perpendicular ipsum lapidem inligatum ad mensuram. N. infra ipsam aquam more solito. Et sic inde extrahat eam in nomine Domini ipse, qui intrat ad examen iudicij. Postea cum magna diligentia sic fiat inuoluta manus sub sigillo iudicis signata vsque in die tertio, quo visa fit viris idoneis & aestimata. En formulam totam & ritualia, in quibus multa, propter quæ merito

Sedes

q valde
iustitiam
hic al-
quos
reputatio
scripta
pro uer-
bara uoc-
reptatio
ais a r-
ce r-
accidit
ieu p-
uocit
adhuc
hodie
Hispani
retinent
c. P. i. ce-
let deesse
uocula
creatur
fors erit
paulo an-
te deest
alia obdi-
ratum la-
buerit.
d. Pantip-
tat deest
uoculam
ingenit
vt sup-
e Pant. b
innam

Sedes Apostolicæ prohibuit. Quod hic in fine de obuoluta in tertium diem manu dicitur, hoc eo retulerim: quia si præstigio aliquo manus læsa vel illæsa, interea, euanescente præstigio rei veritatem apparituram, credebant.

Quoad frigidam puto illam eodem modo in vsu probationis versatam: videlicet Deus, vt in feruenti innocentis manum seruabat ab adustione innoxiam, ignis actione prohibita: sic in frigida aliquando nocentis manum amburebat, contrariam aquæ actionem tribuens, frigiditate naturali in supra naturalem ardorem commutata. Ad hanc me coniecturam ducit scriptor vitæ S. Gangulphi Martyris, per hæc verba: *Interim ad quendam veniunt fontem (Gangulphus videlicet, vxorque) vbi hu vxorem vocibus compellat. Multa quidem de te coniux passim feruntur scdæ & indigna natalibus tuis, & adhuc mihi quidem certo non constat, verene an falso illa dicantur. Tum illa, etiam intrepide iurando, falsos de se rumores sparsos, ait, nec se vnquam aieno concubitu pollutam. At Gangulphus diuina, inquit, prouidentia, quam nihil fugit, vt se res habeat, iam certis declarat indicijs. En fons hic propositus est, nec frigidus valde, nec immodice calidus. In hunc igitur imm. tte, manum, & e fundo lapillum extrahere: & si quidem à culpæ aliena, nihil mali patieris in autem pollutæ es, non sinet Deus latere scelus tuum. Illa Beati viri, sicut alios omnes, ita hos quoque sermones recordia ascribens, incunctanter manum iniecit in fontem. Ecce autem, simulatque lapillum secum retrahere conata est, membris fere omnibus obrigescit, & in digitis & brachio, quousque aqua pertigit, abstracta cute, nuda caro cernitur, nihilque aliud misera illa, nisi repentinum interitum expectat g.]*

A confirmat idem Sigebertus, & significat hunc illum fuisse fontem, quem miraculose ex Campania VVarenas Gangulphus transfulerat, conuictam adulterij vxorem deseruit: nec diu post vxoris hortatu ab adultero fuit necatus. Non igitur hac purgatione spectabatur, an aquis mergerentur: confirmat, quod retulidelegatis Ludouici Regis: quo enim pacto decem viri secum aquam tulissent, in quam toti mergerentur? missos tamen cum frigida, narrat Aimoinus. Sic capio quod leges Alfatice habebant, vt plebeij & minoris testimonij rustici, aquæ frigida se iudicio expurgarent h.

B Alia tamen quoque fuit aquæ frigida proba, qua quis in aquam totus mergebatur: si emergeret tertio, vt innocentem absoluebant, vt docet Abbas in c. licet in fin. extra ne cler. vel monachi, &c. Afflictus ad Constituit. Regni Neapolit. l. 3. tit. 31. vbi eam consuetudinem merito Frider. II. Imp. ridet, quam etiam Lotharius Imp. iam ante prohibuerat in Legibus, Longobard. i. statuens, vt examen aquæ frigida per legatos & commissarios imperij vbi que interdicator omnibus, vt vltra nõ fiat, & illo prior Carolus Magnus in capitularib. l. vlt. Prohibuit etiam Põtifex, quisquis ille, apud Gratianum k & inualidam iudicauit Lucius his verbis: *Ex tuarum intelleximus continentia literarum, quod cum H. presbyterum: quia infamabatur de homicidio: à sacerdotali officio suspendisses, predecessori tui literas tulit in medium, quibus apparuit eum iudicio aqua frigida, suam innocentiam purgauisse, & Episcopum suum eum literis absoluisse. Quia vero peregrina iudicia sunt inibita purgationem quam præstitit, sufficere*

g apud Suerium II. Maii.

h Rhen. German. lib. 2.

i l. 2. tit. 45

k d. c. mēnā in fin.

lo. ex tua- rum. de purgat. canon.

non putat e simoniamus l. &c.] admit- tit accusationem de nouo, & præscri- bit purgationem Canonicam iurato- riam. Vocat autem iudicium pe- regrinum, quia alienum à canonibus & more iudiciorum ab Ecclesia recepto. Et quia solebat aqua huiusmodi, per clericos benedici, ideo ad ipsam proba- tionem hoc pacto tollendam: dum non inuenirentur clerici ad hoc mu- nus: sanxit in conc. Generali Inno- cent. 3. ne ullus clericus purgationi a- quæ feruentis aut frigidæ, seu ferri candentis ritum cuiuslibet benedictio- nis, aut consecrationis impendat. c. sen- tentiam sanguinis ne cleri, vel mona. hi sacu. & c. at.

Entibi formulam benedictionis ex dicto libro Gotthico, vna cum colla- tionibus formulæ editæ à Iureto.

INCIPIIT EXORCISMVM aquæ Frigidæ.

Vm hominem vis mittere ad iudicium aqua frigida ob compro- bationem, ita facere debes. Acci- pe illos homines, quos vis mitte- re in aquam. Adduc eos in Ecclesiam, & coram omnibus illis cantet presbyter missam & fac eos ad ipsam missam offerre, cum au- tem ad communionem venerint, antequam communicent, interroget eos Sacerdos cum adiuratione ista, & dicat.

Adiuro vos * homines per Patrem & Fi- lium & Spiritum S. & per * Christianita- tem quam suscepistis, & per S. Trinitatem quam * docuistis, & per istas sanctas reli- quas vel sanctam venerationem, que in ista Ecclesia sunt, vt non presumatis accedere ad hoc sanctum altare, nec istam sacram com- munionem accipere villo modo, si hanc causam vestra reputationis (hoc est illa vel illa) feci- stis aut consensistis, aut scitis quis hoc egit.

A Si autem tacerint, * aut nullam profesio- nem inde dixerint, accedat Sacerdos ad al- tare, & more solito conuincet. postea vero cõmunicet illos, qui in aqua mittenti sunt.

Cum autem conuincat, dicat sacerdos * ad altare, * corpus hoc & sanguis Domini nostri Iesu Christi sit vobis ad probationem hodie *.

B Explet a missa * accipiat Sacerdos cru- cem & Euangelium & incensum, & per- gant ad locum destinatum cum aspersio- ne aqua benedicta vbi probentur. Et cum venerint ad ipsum locum * det i. is homini- bus bibere de aqua benedicta. cum autem dederit vni, cuique dicat. *

& pergat ad locum vbi omnes probantur. Cum a- tem venerit ad ipsum locum, det illis hominibus bibere de aqua benedicta.

* al. Litaniam faciens omnibus pro eadem causa Domi- num deprecantibus, det examinandis bibere de aqua benedicta, & cum dederit.

C * In libro Iureti magna hæc in seqq. est confusio, & vt lup. quadam ina- niter repetuntur. Ex quibus tamen videntur quadam posse explicari.

Hanc * aquam dedi vobis ad probationem hodie:

Postea coniuget aquam, vbi illos mittere debet dicens. ita.

Nota in seqq. mutilum esse nostrum exemplar Gotthicum, supplendum ex m. f. Iureti: quare ex vtroque cõ- cinnabo, quali vnam formulam, lu- retiana tamen lectione in marginem relata, ne confundam.

D Adiuro te aqua in nomine Dei Patri- on nipotentis, qui te in principio creauit, * & te iussu ministræ humanis neces- sitatibus, qui etiam iussit te segregari ab aqua sup. rioribus. Adiuro * te per mes- sabile nomen Domini, videlicet Iesum Christum filium Dei viui, sub. vni. pe- didibus elementum se calcabile prabus: qui etiam baptizari se in te elemento aqua-

* al. omn. * al. vnige nitu Dei filium & p. s. T. q. s. * al. deest locuistis sed additur & per san- ctum Eua- gelium & per sanctas reliquias, quæ in ista Eccle- sia sunt, et nõ pre- sum. villo modo cõ- municare, neque accedere ad altare, si hoc fecistis, aut consensistis qui hoc egerint.

* al. nollit. noc dicit. * al. ante * add. al. ad laudæ & gloriâ nominat sui & ad Ecclesie suæ rili- tatem. al. expl. mil. ho- ar aqua benedicta. cum ipse Sacerdos. * al. Hæc aqua deditur ad probationem die. Per Dominum nostrum Iesum Christum qui est verus iudex & iustus. * qui te segregauit ab aliis. * qui te per mensabile nomen Christi filii Dei viui. * qui te per elementum aquæ baptizauit.